

BOG

FORTIDENS SLAGMARKER (/BOEGER/FORTIDENS-SLAGMARKER)

Af [Jeanette Varberg \(/forfattere/jeanette-varberg\)](#) (2014)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A51086740&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (</user/login?destination=/boeger/fortidens-slagmarker>) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker&title=Fortidens%20slagmarker)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?text=Fortidens%20slagmarker+http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker)

[u=http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-](http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker&title=Fortidens slagmarker)

[url=http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker&status=Fortidens](http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker&status=Fortidens slagmarker)

[slagmarker&title=Fortidens slagmarker](http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker))

[slagmarker+http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker](http://litteratursiden.dk/boeger/fortidens-slagmarker))

Om oldtidens krige, kampe og konflikter dokumenteret gennem fund af våbenudstyr i grave, skeletter mærkede af vold, våbenskatte og offerfund i gudelunde

TAGS:

[ARKÆOLOGISKE FUND \(/TAXONOMY/TERM/22392\)](#)

[BRONZEALDEREN \(/TAXONOMY/TERM/1363\)](#)

[HISTORIE \(/TAXONOMY/TERM/4412\)](#)

[JERNALDEREN \(/TAXONOMY/TERM/5118\)](#)

[KONFLIKTER \(/TAXONOMY/TERM/5819\)](#)

[KRIG \(/TAXONOMY/TERM/5890\)](#)

[OLDTIDEN \(/TAXONOMY/TERM/7951\)](#)

[STENALDEREN \(/TAXONOMY/TERM/9994\)](#)

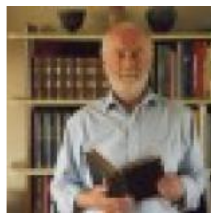
[VIKINGETIDEN \(/TAXONOMY/TERM/11262\)](#)

[VÅBEN \(/TAXONOMY/TERM/11063\)](#)

ANMELDELSE

11 jun.14

(</users/torben-wendelboe>)

Af [Torben Wendelboe \(/users/torben-wendelboe\)](#)

Skribent

Et fremragende stykke populærvidenskab, der levendegør et stort, kompliceret og meget spændende stof med lige dele sans for detaljen og de store linjer.

Jeanette Varberg er museumsinspektør ved Moesgaard Museum, og for nu at sige det straks: En guidet tur gennem samlingerne med hende må være en forrygende oplevelse. Hun viser sig i denne bog som en fremragende formidler af et enormt stof - 6.500 års krigshistorie fra stenalder til vikingetid intet mindre.

Varberg viser en formidabel evne som populærvidenskabelig forfatter i bedste forstand. Hun taler ikke ned til læseren eller forenkler eller bortforklarer de vanskelige problemstillinger, et så stort arkæologisk materiale jo må indeholde. Tværtimod fortæller hun ærligt, at fund kan være tvetydige, her må man fortolke efter bedste evne - eller ganske enkelt vente på flere undersøgelser og bedre forskningsmetoder i fremtiden, før man kan komme med en sikker konklusion. På den måde fremstår hun jo fuldt troværdig.

Hendes evner som levende formidler viser sig også i behandlingen af såvel det enkelte fund, den levendegørende detalje som af de store linjer, der kan tegnes i tid. Det gør hun så tilpas underholdende og personligt vedkommende, at man som læser nyder at blive meget klogere på disse ting, samtidig med at man kommer tæt på det ene blodige drama efter det andet.

I et lille efterord ser Varberg på krigen som fænomen og kan nøgternt konstatere:

"Men tilbage til det centrale spørgsmål: krigen er ikke en gåde, for volden er ganske enkelt en del af det at være menneske - på godt og ondt. Naturens udfordringer gav ikke andre valg i kampen for overlevelse, eksemplificeret i det mest markante fund fra Spanien af den 51.000 år gamle neandertaler-familie, som blev dræbt og spist - formentlig af deres naboer."

Det gamle drab, hun her nævner, bruger hun netop som eksempel på, hvordan krigen gennem tiderne har udviklet sig. Først var det vel simpelthen i urtiden et spørgsmål om mad: Var der knaphed på vildt eller lignende, kunne man da overfalde og æde sin nabo. Senere - fortæller Varberg - blev det et spørgsmål ikke blot om mad men også om sex! Hvis man nu udryddede en konkurrerende stamme og hjembragt deres unge kvinder, havde man jo både forbedret sin situation i forhold til ressourcerne - og sikret sin fremtidige avl! Siden kom så flere aspekter med: Forsvar, erobring og senere magt og ære.

Det er dybt fascinerende at følges gennem historien med Varberg. Hun ser for eksempel i kapitlet "Offerhæren" på de enorme våbenfund fra jernalderen, der er dukket op i Illerup Ådal, hvor der for omkring 1.800 år siden blev udkæmpet et enormt slag mellem veludrustede professionelle hære på omkring hver 1.000 krigere. Nogen angreb og blev besejret i deres indtrængen. Vi ved ikke hvem og hvorfor - men kan kun se på de våben og det udstyr, der blev sænket i offersøen. Og så kan man jo så også konkludere, at Danmark altså så tidligt havde en slags måske lokal statsdannelse, der har kunnet bære en betydelig stående professionel hær - den kan en enkelt lokal høvding jo ikke mønstre. Og her viser Varberg så, hvordan man kan begynde allerede i jernalderen at se konturer af det Danmark, vi så kender fra historisk tid, fra vikingetiden - og som altså på et tidspunkt bliver Danmark af i dag.

Samtidig med, at Varberg som her kan trække de nationale linjer op, har hun bogen igennem blikket vendt mod den store verden for at vise, hvordan der kan trækkes paralleller - og - ikke mindst - vise, hvordan begivenheder ude i verden, f.eks. i Romerriget, kan få afgørende betydning for Danmark. Fugleperspektivet mestrer hun altså også. Også når hun viser, hvordan f. eks. et nyudviklet våben eller krigsstrategier kan vandre i rum og tid - og ende i Danmark.

Der er meget mere i bogen, bl.a. har Varberg et vågent blik for kvindernes roller i dette stykke blodige udviklingshistorie, og hun finder kæmpende amazoner og vølver med trolddomsmagt undervejs.

Varberg åbner hver periode med en lille fiktiv fortælling, der sætter en stemning og peger på det væsentlige i perioden. Det er rigtig god formidling.

Sammen med den fremragende verbale formidling står så en lige så fremragende billedside, hvor kort og tegninger veksler med flotte fotos af våbner og skeletter og meget andet, så fortællingen hele tiden understøttes visuelt.

Og så er der selvfølgelig hvad der skal være af noter og litteraturhenvisninger.

Varbergs værk er fremragende danmarkshistorie - ikke blot for folket, men for hele folket! Man kan kun håbe, at Varberg vil bruge sine enestående evner som formidler til at fortælle os mere danmarkshistorie.

